ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 15ης Απριλίου 2010 *

Στην υπόθεση C-485/08 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που ασκήθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2008,

Claudia Gualtieri, κάτοικος Βρυξελλών (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τους P. Gualtieri και M. Gualtieri, avvocati,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή,** εκπροσωπούμενη από τον J. Currall, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, E. Levits (εισηγητή), M. Ilešič, J.-J. Kasel και M. Safjan, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την αίτησή της αναιρέσεως η C. Gualtieri ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [νυν Γενικού Δικαστηρίου] της 10ης Σεπτεμβρίου 2008, T-284/06, Gualtieri κατά Επιτροπής (στο εξής:

αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), που απέρριψε την προσφυγή της με την οποία ζητούσε από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 5ης Σεπτεμβρίου 2005, με την οποία δεν της αναγνωρίστηκε το ποσό των 107,10 ευρώ για ημερήσια αποζημίωση, καθώς και το ποσό των 321,30 ευρώ για μηνιαία αποζημίωση·

— να ακυρώσει την απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2006 με την οποία η Επιτροπή απέρριψε την ένστασή της κατά της αποφάσεως της 5ης Σεπτεμβρίου 2005·

— να ακυρώσει όλα τα μηνιαία σημειώματα της Επιτροπής που καθόριζαν τις οφειλόμενες αποζημιώσεις διαμονής·

— να υποχρεώσει την Επιτροπή να της καταβάλει τις αποζημιώσεις που θεωρεί ότι της οφείλονται, από 1ης Ιανουαρίου 2004, συνυπολογίζοντας την αύξηση των ποσών των εν λόγω αποζημιώσεων κατόπιν της ενάρξεως ισχύος της αποφάσεως C(2004) 577 της Επιτροπής, της 27ης Φεβρουαρίου 2004, περί του καθεστώτος των αποσπασμένων στις υπηρεσίες της Επιτροπής εθνικών εμπειρογνωμόνων, και στη συνέχεια της αποφάσεως C(2005) 872, της 22ας Μαρτίου 2005, περί τροποποιήσεως της αποφάσεως C(2004) 577·

— επικουρικώς, να υποχρεώσει την Επιτροπή να της καταβάλει τις αποζημιώσεις που θεωρεί ότι της οφείλονται από 2ας Φεβρουαρίου 2005 ή, έτι επικουρικότερον, από 4ης Ιουλίου 2005, και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

I — Το νομικό πλαίσιο

2 Η απόφαση της Επιτροπής C(2002) 1559, της 30ής Απριλίου 2002, περί του καθεστώτος των αποσπασμένων στις υπηρεσίες της Επιτροπής εθνικών εμπειρογνωμόνων, όπως είχε τροποποιηθεί από την απόφαση C(2003) 406, της 31ης Ιανουαρίου 2003 (στο εξής: απόφαση ΑΕΕ), προέβλεπε, στο άρθρο της 1, παράγραφοι 1 και 2:

«1. Στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος υπάγονται οι εθνικοί εμπειρογνώμονες που είναι αποσπασμένοι [στο εξής: ΑΕΕ] στην Επιτροπή [...] από εθνική δημόσια διοίκηση, περιφερειακή ή τοπική. [...]

2. Τα πρόσωπα που υπάγονται στο παρόν καθεστώς παραμένουν στην υπηρεσία του εργοδότη τους κατά τη διάρκεια της απόσπασής τους και εξακολουθούν να αμείβονται από τον εργοδότη αυτόν.»

3 Σύμφωνα με το άρθρο 17, παράγραφος 1, της αποφάσεως ΑΕΕ:

«Ο ΑΕΕ δικαιούται, για όλο το διάστημα της απόσπασής του, ημερήσια αποζημίωση διαμονής. Εάν η απόσταση μεταξύ του τόπου προέλευσης και του τόπου απόσπασης είναι ίση ή κατώτερη των 150 χιλιομέτρων, η αποζημίωση ανέρχεται σε 26,78 ευρώ. Εάν η απόσταση αυτή είναι ανώτερη των 150 χιλιομέτρων, η αποζημίωση ανέρχεται σε 107,10 ευρώ.»

4 Το άρθρο 17, παράγραφος 2, της αποφάσεως ΑΕΕ προέβλεπε τη χορήγηση μηνιαίας αποζημίωσης το ύψος της οποίας υπολογιζόταν βάσει της απόστασης μεταξύ του τόπου διαμονής και του τόπου απόσπασης.

5 Το άρθρο 20 της αποφάσεως ΑΕΕ είχε ως εξής:

«1. Για τους σκοπούς του παρόντος καθεστώτος, ως τόπος διαμονής νοείται ο τόπος στον οποίο ο ΑΕΕ ασκούσε τα καθήκοντά του για τον εργοδότη του ακριβώς πριν από την απόσπασή του. Ο τόπος υπηρεσίας είναι ο τόπος στον οποίο ευρίσκεται η υπηρεσία της Επιτροπής στην οποία έχει τοποθετηθεί ο ΑΕΕ. Μνεία και των δύο αυτών τόπων γίνεται στην ανταλλαγή των επιστολών που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 5.

[...]

3. Ο τόπος διαμονής λογίζεται ως τόπος απόσπασης [στις εξής περιπτώσεις]:

[...]

β) εάν, κατά τη στιγμή που η Επιτροπή υποβάλλει αίτηση απόσπασης, ο τόπος απόσπασης είναι ο τόπος της κύριας διαμονής του/της συζύγου ή του συντηρούμενου από τον ΑΕΕ τέκνου (τέκνων).

Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο ΑΕΕ ο οποίος διαμένει σε απόσταση ίση ή κατώτερη των 150 χλμ από τον τόπο απόσπασης θεωρείται ότι διαμένει στον τόπο αυτόν.»

6 Η απόφαση ΑΕΕ τροποποιήθηκε μεταγενέστερα από τις αποφάσεις της Επιτροπής C(2004) 577, της 27ης Φεβρουαρίου 2004, C(2005) 872, της 22ας Μαρτίου 2005, και C(2005) 3608, της 21ης Σεπτεμβρίου 2005. Καταργήθηκε με την απόφαση της Επιτροπής C(2006) 2033, της 1ης Ιουνίου 2006, περί του καθεστώτος των αποσπασμένων στις υπηρεσίες της Επιτροπής εθνικών εμπειρογνωμόνων.

II — Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

7 Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς παρατίθενται στις σκέψεις 6 έως 13 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως:

«6 Η προσφεύγουσα, Claudia Gualtieri, δικαστική λειτουργός στην Ιταλία, εργάσθηκε στην Επιτροπή ως ΑΕΕ από την 1η Ιανουαρίου 2004 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

7 Έχοντας λάβει από τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα απαραίτητα για την απόσπαση έγγραφα, η Επιτροπή απηύθυνε στον Μόνιμο Αντιπρόσωπο έγγραφο, το οποίο αυτός έλαβε στις 11 Νοεμβρίου 2003, και με το οποίο τον ενημέρωνε ότι οι διατάξεις της [αποφάσεως ΑΕΕ] έχουν εφαρμογή στην προσφεύγουσα και ότι θα λάβει, ως εκ τούτου, ημερήσια αποζημίωση ύψους 107,10 ευρώ, καθώς και, σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 17 της εν λόγω αποφάσεως, μηνιαία αποζημίωση ύψους 321,30 ευρώ.

8 Λίγες ημέρες μετά την ανάληψη των καθηκόντων της προσφεύγουσας ως ΑΕΕ, η Γενική Διεύθυνση "Προσωπικού και Διοίκησης", με επιστολή της 9ης Ιανουαρίου 2004, ενημέρωσε τη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλικής Δημοκρατίας ότι η προσφεύγουσα θα ελάμβανε ημερήσια αποζημίωση 26,78 ευρώ αντί των 107,10 ευρώ που είχε ανακοινωθεί προηγουμένως, διότι τόπος διαμονής του συζύγου της, κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως ΑΕΕ, ήταν οι Βρυξέλλες.

9 Από τις 2 Φεβρουαρίου 2005, η προσφεύγουσα διέμενε χωριστά από τον σύζυγό της και μετέφερε την κατοικία της σε νέα διεύθυνση στις Βρυξέλλες. [...] Η αίτηση διαζυγίου, που ασκήθηκε κοινή συναινέσει, σύμφωνα με το βελγικό δίκαιο, κατατέθηκε στο πρωτοδικείο Βρυξελλών, στις 4 Ιουλίου 2005, και η απόφαση εκδόθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2006.

10 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 6 Ιουλίου 2005, η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τον χωρισμό από τον σύζυγό της, ζήτησε από την Επιτροπή την καταβολή της ημερήσιας αποζημίωσης των 107,10 ευρώ και της μηνιαίας αποζημίωσης, τις οποίες θεώρησε ότι έπρεπε να της καταβληθούν από τις 2 Φεβρουαρίου 2005 τουλάχιστον.

11 Στις 5 Σεπτεμβρίου 2005, η Επιτροπή απέρριψε την αίτησή της, στηριζόμενη στο επιχείρημα ότι, κατά την υποβολή της αίτησης περί αποσπάσεως, είχε καθοριστεί ως τόπος διαμονής της προσφεύγουσας, κατά την έννοια του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β', της αποφάσεως ΑΕΕ, η πόλη των Βρυξελλών.

12 Με σημείωμα της 17ης Οκτωβρίου 2005, η προσφεύγουσα υπέβαλε διοικητική ένσταση βάσει του άρθρου 27 της αποφάσεως ΑΕΕ, όπως έχει τροποποιηθεί από την απόφαση C(2005) 872 [της Επιτροπής], της 22ας Μαρτίου 2005.

13 Με απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 2006, η Επιτροπή έκρινε ότι η διοικητική ένσταση είχε υποβληθεί βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού

Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, αλλά την απέρριψε, στηριζόμενη ιδίως στο γεγονός ότι, "αφού ως τόπος πρόσληψης [είχε] καθοριστεί, κατά την υποβολή της αίτησης απόσπασης [προς] την Επιτροπή, ο τόπος κατοικίας της ενδιαφερόμενης, δεν υπ[ήρχε] λόγος [να] επανεξεταστεί η απόφαση αυτή κατόπιν των ενδεχόμενων μεταβολών στην προσωπική κατάσταση της [ενδιαφερόμενης]". […]»

III — Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου και η προσβαλλόμενη απόφαση

8 Με δικόγραφο που κατέθεσε στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης στις 30 Απριλίου 2006, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή ζητώντας να γίνουν δεκτά τα αιτήματά της που παρατίθενται στη σκέψη 1 της παρούσας αποφάσεως.

9 Με διάταξη της 9ης Οκτωβρίου 2006, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης (πρώτο τμήμα) έκρινε ότι η προσφεύγουσα, υπό την ιδιότητά της ως ΑΕΕ, δεν ήταν υπάλληλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά την έννοια του άρθρου 236 ΕΚ. Συνεπώς, έκρινε εαυτό αναρμόδιο ratione personae να αποφανθεί επί της διαφοράς και, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8, παράγραφος 2, του παραρτήματος Ι του Οργανισμού του Δικαστηρίου, παρέπεμψε την υπόθεση στο Πρωτοδικείο προκειμένου να αποφανθεί εκείνο.

10 Το Πρωτοδικείο, αφού επισήμανε ότι, κατά την Επιτροπή, η προσφυγή είναι παραδεκτή μόνον κατά το μέρος της που ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως της 30ής Ιανουαρίου 2006 και την άρνηση καταβολής του συνόλου των ημερήσιων αποζημιώσεων διαμονής, υπό την έννοια του άρθρου 17 της αποφάσεως ΑΕΕ, που αφορούν την περίοδο μεταξύ 17ης Αυγούστου και 31ης Δεκεμβρίου 2005 (ή μεταξύ 6ης Μαΐου και 31ης Δεκεμβρίου 2005), έκρινε σκόπιμο, για λόγους οικονομίας της διαδικασίας, να αποφανθεί πρώτα για τα ζητήματα ουσίας και να απορρίψει την προσφυγή επί της ουσίας, παρελκομένης έτσι της εξετάσεως του παραδεκτού της προσφυγής.

11 Το Πρωτοδικείο απέρριψε πρώτα τον πρώτο λόγο ακυρώσεως της προσφεύγουσας σχετικά με την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης κατά την εφαρμογή της αποφάσεως ΑΕΕ.

12 Έτσι, απαντώντας στο επιχείρημα της προσφεύγουσας, κατά το οποίο η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 141 ΕΚ, διότι αρνήθηκε να της καταβάλει, μετά τη διάσταση, ολόκληρο το ποσό της αποζημιώσεως του άρθρου 17 της αποφάσεως ΑΕΕ, για τον λόγο ότι, κατά την υποβολή της αιτήσεώς της περί αποσπάσεως, ο σύζυγός της κατοικούσε στις Βρυξέλλες, το Πρωτοδικείο επισήμανε, στη σκέψη 29 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η απόφαση ΑΕΕ δεν διακρίνει μεταξύ ΑΕΕ ανδρών και ΑΕΕ γυναικών και ότι η εφαρμογή του δεν εισάγει καμία διάκριση λόγω φύλου.

13 Στη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, επιπλέον και εν πάση περιπτώσει, η επίδικη αποζημίωση δεν αποτελεί αμοιβή, όπως εξάλλου παραδέχθηκε η αναιρεσείουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

14 Στη σκέψη 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε το επιχείρημα της αναιρεσείουσας που αφορούσε την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης λόγω του συνυπολογισμού της οικογενειακής κατάστασης, κρίνοντας ότι «ο μηχανισμός του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ έχει άπαξ εφαρμογή για κάθε ΑΕΕ, είτε είναι έγγαμος είτε άγαμος», και ότι «[ο]ρθώς η Επιτροπή θεώρησε ότι η προσφεύγουσα, κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης απόσπασης, δεν υπέστη δυσμενή διάκριση σε σχέση με τον άγαμο ΑΕΕ, στον βαθμό που η νομική οικογενειακή κατάσταση της προσφεύγουσας, ως έγγαμης, ήταν διαφορετική από την κατάσταση ενός άγαμου». Το Πρωτοδικείο, αφού υπενθύμισε ότι «από την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι ο γάμος δεν συγκρίνεται, κατ' αρχήν, με τη συμβίωση ή με άλλες πραγματικές καταστάσεις, διότι ένα από τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του γάμου είναι ότι δημιουργεί συγκεκριμένες νομικές υποχρεώσεις, διαφορετικές από εκείνες οποιασδήποτε άλλης κατάστασης», υπογράμμισε, επιπλέον, ότι, «σύμφωνα με τα στοιχεία της δικογραφίας, η προσφεύγουσα εξακολούθησε να είναι συζευγμένη καθ' όλη τη διάρκεια της απόσπασής της, εφόσον το διαζύγιο εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2006».

15 Το Πρωτοδικείο εξέτασε, στη συνέχεια, τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως της αναιρεσείουσας, αντλούμενο από την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ, που υποβλήθηκε βάσει του άρθρου 241 ΕΚ. Απέρριψε την ένσταση αυτή, αναφέροντας, στις σκέψεις 36 και 37 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αναιρεσείουσα περιορίστηκε στο να παραθέσει αορίστως με τα δικόγραφά της τον λόγο αυτόν, χωρίς να προσδιορίζει με σαφήνεια σε τι συνίσταται η προβαλλόμενη εκ μέρους της παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και χωρίς να αναπτύξει περαιτέρω τον λόγο αυτόν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, παρά την προς τούτο πρόσκληση εκ μέρους του Πρωτοδικείου.

16 Τέλος, το Πρωτοδικείο απέρριψε τον τρίτο λόγο ακυρώσεως της αναιρεσείουσας, αντλούμενο από παράβαση, εκ μέρους της Επιτροπής, της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, τονίζοντας, στις σκέψεις 42 και 43 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα όσα ανέφερε η Επιτροπή στην αναιρεσείουσα, μέσω της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Ιταλικής Δημοκρατίας, ήταν αντίθετα με το γράμμα της αποφάσεως ΑΕΕ, και δεν λάμβαναν υπόψη την κατάσταση της αναιρεσείουσας, ως συζευγμένης με πρόσωπο που κατοικούσε στον τόπο απόσπασης κατά τη στιγμή που υποβλήθηκε η αίτηση απόσπασης. Το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ότι η απόφαση ΑΕΕ είχε επισυναφθεί στα έγγραφα που απεστάλησαν στην αναιρεσείουσα και θεώρησε επιπλέον ότι η αναιρεσείουσα, ούσα δικαστής, ήταν σε θέση να εκτιμήσει το νομικό και πραγματικό πλαίσιο της υπόθεσης.

IV — Αιτήματα των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου

17 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει, εν όλω ή εν μέρει, την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,

— να δεχθεί, εν όλω ή εν μέρει, τα αιτήματα που υποβλήθηκαν πρωτοδίκως και κατ' αναίρεση,

— επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, προκειμένου αυτό να αποφανθεί, ενδεχομένως, επί της ουσίας, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα και των δύο βαθμών ή να συμψηφίσει, επικουρικώς, το συνολικό ποσό των δικαστικών εξόδων της πρωτοβάθμιας διαδικασίας.

18 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα του παρόντος βαθμού.

V — Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Α — *Επί της αιτήσεως αναιρέσεως όσον αφορά το αίτημα αναιρέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως*

19 Προς στήριξη του αιτήματος αυτού η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους αναιρέσεως, αντλούμενους, αντιστοίχως, από νομική πλάνη και από ελλιπή αιτιολογία εκ μέρους του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου], οι οποίοι οδήγησαν σε παραβίαση της αρχής της ισότητας όσον αφορά τις παροχές εργασίας και σε ανεπαρκή αιτιολογία της απόρριψης της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ.

20 Με έγγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 12 Οκτωβρίου 2009, η αναιρεσείουσα υπέβαλε αίτημα να της επιτραπεί να προβάλει νέο ισχυρισμό, σύμφωνα με τα άρθρα 42, παράγραφος 2, και 118 του Κανονισμού Διαδικασίας.

1. Επί του αιτήματος προβολής νέου ισχυρισμού

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

21 Η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι, μετά την κατάθεση της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 12 Νοεμβρίου 2008, την απόφαση C(2008) 6866 τελικό περί του καθεστώτος των αποσπασμένων και των εκπαιδευόμενων στις υπηρεσίες της Επιτροπής εθνικών εμπειρογνωμόνων (στο εξής: απόφαση ΑΕΕ του 2008).

22 Η νέα αυτή απόφαση εισάγει πρόσθετα στοιχεία υπέρ της απόψεως που υποστηρίζεται με την αίτηση αναιρέσεως, κατά την οποία, μεταξύ της ΑΕΕ και της Επιτροπής, συνήφθη σχέση εξαρτημένης εργασίας και ότι οι αποζημιώσεις που έλαβε η ΑΕΕ στο πλαίσιο αυτό αποτελούν αμοιβές. Εξάλλου, η απόφαση ΑΕΕ του 2008 δεν περιείχε πλέον διάταξη που να προβλέπει μείωση της ημερήσιας αποζημίωσης σε περίπτωση που, κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης απόσπασης, ο τόπος απόσπασης είναι ο ίδιος με τον κύριο τόπο διαμονής του συζύγου ή των συντηρούμενων τέκνων του ΑΕΕ.

23 Η Επιτροπή, η οποία κλήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, να απαντήσει στον ισχυρισμό της αναιρεσείουσας, εκτιμά ότι το αίτημα υποβολής νέου ισχυρισμού είναι απαράδεκτο, δεδομένου ότι το Δικαστήριο μπορεί να εκτιμήσει την αίτηση αναιρέσεως μόνο σε συνάρτηση με την πραγματική και νομική κατάσταση που έλαβε υπόψη του το Πρωτοδικείο. Επιπλέον, αν η αναιρεσείουσα θεωρούσε ότι η έκδοση της αποφάσεως ΑΕΕ του 2008 ήταν κρίσιμη για την εκτίμηση της περίπτωσής της ενώπιον του Πρωτοδικείου, έπρεπε να υποβάλει αίτηση αναθεωρήσεως στο Πρωτοδικείο, σύμφωνα με τα άρθρα 44 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και 125 και 126 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

24 Επικουρικώς, η Επιτροπή προβάλλει ότι το άρθρο 42 του Κανονισμού Διαδικασίας έχει την έννοια ότι περιέχει σιωπηρή προϋπόθεση ως προς τον λυσιτελή χαρακτήρα του επικαλούμενου στοιχείου. Πάντως, η απόφαση ΑΕΕ του 2008 ουδεμία επίπτωση έχει στην κατάσταση που δημιουργήθηκε βάσει της αποφάσεως ΑΕΕ του 2002. Εξάλλου, το επιχείρημα της αναιρεσείουσας δεν ευσταθεί, διότι η απόφαση ΑΕΕ του 2008 διατηρεί στο ακέραιο τη διάκριση μεταξύ των ΑΕΕ, αφενός, και των μόνιμων υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Επιτροπής, αφετέρου.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

25 Το άρθρο 42, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, που έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118 του εν λόγω κανονισμού, προβλέπει ότι απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

26 Εν προκειμένω, ο λόγος που αντλείται από την απόφαση ΑΕΕ του 2008, η οποία εκδόθηκε ενώ εκκρεμούσε η δίκη ενώπιον του Δικαστηρίου, είναι, εν πάση περιπτώσει, αλυσιτελής, στον βαθμό που η νομιμότητα κοινοτικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα νομικά και πραγματικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο της εκδόσεώς της (βλ. αποφάσεις της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 15/76 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 141, σκέψη 7, της 17ης Μαΐου 2001, C-449/98 P, IECC κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-3875, σκέψη 87, καθώς και της 22ας Δεκεμβρίου 2008, C-443/07 P, Centeno Mediavilla κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. I-10945, σκέψεις 110 και 111).

27 Συγκεκριμένα, η απόφαση ΑΕΕ του 2008, η οποία άρχισε να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2009, δεν αποτελεί ρύθμιση που έχει εφαρμογή κατά την περίοδο της απόσπασης της αναιρεσείουσας. Επομένως, η απόφαση αυτή δεν αποτελεί λυσιτελές στοιχείο στο πλαίσιο της εξέτασης της αναιρέσεως κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με την οποία το Πρωτοδικείο εκτίμησε τη νομιμότητα των αποφάσεων της Επιτροπής όσον αφορά την εν λόγω απόσπαση.

2. Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από τη μη τήρηση της αρχής της ισότητας

28 Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως της αναιρεσείουσας διαιρείται σε τέσσερα σκέλη.

α) Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου

i) Επιχειρήματα των διαδίκων

29 Με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως, διότι παρέλειψε να αποφανθεί επί της νομικής καταστάσεως των ΑΕΕ, μολονότι προβλήθηκε σχετικός ισχυρισμός ενώπιόν του.

30 Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται επίσης ότι δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ο εξαρτημένος χαρακτήρας της σχέσης εργασίας που υφίσταται μεταξύ της Επιτροπής και του ΑΕΕ, εφόσον η σχέση του ΑΕΕ με τη δημόσια υπηρεσία από την οποία προέρχεται πρέπει να θεωρηθεί ότι τελεί σε αναστολή κατά τη διάρκεια της απόσπασης. Ο ΑΕΕ ενσωματώνεται πλήρως στην οργάνωση της Επιτροπής και ασκεί τα καθήκοντά του αποκλειστικά για την Επιτροπή.

31 Κατά την Επιτροπή, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι απαράδεκτο. Αφενός, η άποψη της αναιρεσείουσας, κατά την οποία πρέπει να θεωρηθεί ως ανήκουσα στο λοιπό προσωπικό της Επιτροπής, συνεπάγεται κατ' ανάγκη την αμφισβήτηση της νομιμότητας ολόκληρης της αποφάσεως ΑΕΕ, και, ειδικότερα, των διατάξεων που προβλέπουν ότι ο ΑΕΕ διατηρεί τη σχέση εργασίας με τον εργοδότη από τον οποίο προέρχεται. Ωστόσο, οι διατάξεις αυτές δεν αμφισβητήθηκαν στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας δίκης. Αφετέρου, δεν ζητήθηκε από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί του νομικού χαρακτηρισμού του καθεστώτος της επαγγελματικής σχέσης του ΑΕΕ με την Επιτροπή.

32 Επικουρικώς, η Επιτροπή εκτιμά ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως είναι αλυσιτελές, δεδομένου ότι δεν είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν ο ΑΕΕ ανήκει στο λοιπό προσωπικό της Επιτροπής για να προσδιοριστεί αν το άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ ή ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόσθηκε το άρθρο αυτό συνιστά παράβαση του άρθρου 141 ΕΚ ή της γενικής αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

ii) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

33 Όσον αφορά την πρώτη ένσταση απαραδέκτου της Επιτροπής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί ως εσφαλμένη την αιτιολογία του Πρωτοδικείου, στον βαθμό που αυτό δεν απάντησε στα επιχειρήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα σχετικά με το νομικό καθεστώς του ΑΕΕ, και όχι τη νομιμότητα της αποφάσεως ΑΕΕ. Επομένως, η ένσταση αυτή απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

34 Ως προς την επίκληση από την Επιτροπή, δεύτερον, του απαραδέκτου του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως για τον λόγο ότι δεν ζητήθηκε από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί του νομικού καθεστώτος του ΑΕΕ, πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από το υπόμνημα απαντήσεως που υπέβαλε η αναιρεσείουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου, τα επιχειρήματα σχετικά με το νομικό καθεστώς του ΑΕΕ προβλήθηκαν πράγματι ενώπιόν του.

35 Βεβαίως, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

36 Επιβάλλεται, ωστόσο, η διαπίστωση ότι, μολονότι η αναιρεσείουσα προέβαλε τα επιχειρήματα σχετικά με το νομικό καθεστώς του ΑΕΕ στο στάδιο του υπομνήματος

απαντήσεως, το γεγονός αυτό αφορούσε απάντησή της στην άποψη της Επιτροπής, που είχε διατυπωθεί με το υπόμνημα αντικρούσεως, ότι οι αποζημιώσεις δεν μπορούσαν να θεωρηθούν ως αμοιβή, δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν είναι εργοδότης του ΑΕΕ. Με άλλα λόγια, η αναιρεσείουσα επιχείρησε να αποδείξει ότι η εργασιακή σχέση των μερών έχει εξαρτημένο χαρακτήρα και ότι, κατά συνέπεια, οι αποζημιώσεις που έλαβε ο ΑΕΕ πρέπει να θεωρηθούν ως αμοιβές κατά την έννοια του άρθρου 141 ΕΚ.

37 Έτσι, τα επιχειρήματα σχετικά με το νομικό καθεστώς του ΑΕΕ μπορούν να θεωρηθούν ως ανάπτυξη του λόγου που προέβαλε ενώπιον του Πρωτοδικείου σχετικά με την παραβίαση της αρχής της ισότητας κατά την εφαρμογή της αποφάσεως ΑΕΕ. Από τη νομολογία προκύπτει, όμως, ότι ο ισχυρισμός που αποτελεί ανάπτυξη λόγου που προβλήθηκε προηγουμένως, άμεσα ή έμμεσα, με το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο πρέπει να θεωρείται παραδεκτός (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 19ης Μαΐου 1983, 306/81, Βέρρος κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1983, σ. 1755, σκέψη 9· της 26ης Απριλίου 2007, C-412/05 P, Alcon κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2007, σ. I-3569, σκέψεις 38 έως 40, και της 17ης Ιουλίου 2008, C-71/07 P, Campoli κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. I-5887, σκέψη 63).

38 Επομένως, η Επιτροπή δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι δεν τέθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου το ζήτημα του νομικού χαρακτηρισμού του καθεστώτος της επαγγελματικής σχέσης του ΑΕΕ με την Επιτροπή. Συνεπώς, η δεύτερη ένσταση απαραδέκτου της Επιτροπής πρέπει επίσης να απορριφθεί.

39 Επί της ουσίας, πρέπει να υπομνησθεί ότι το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας αποφάσεως του Πρωτοδικείου είναι αντιφατική ή ανεπαρκής αποτελεί νομικό ζήτημα και μπορεί επομένως να προβληθεί κατ' αναίρεση (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 11ης Ιανουαρίου 2007, C-404/04 P, Technische Glaswerke Ilmenau κατά Επιτροπής, σκέψη 90, καθώς και της 9ης Σεπτεμβρίου 2008, C-120/06 P και C-121/06 P, FIAMM και FIAMM Technologies κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. I-6513, σκέψη 90).

40 Ο αναιρετικός έλεγχος του Δικαστηρίου έχει ως αντικείμενο, μεταξύ άλλων, να εξακριβώνει αν το Πρωτοδικείο απάντησε επαρκώς κατά νόμο στο σύνολο των επιχειρημάτων του αναιρεσείοντος (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψη 128· της 29ης Απριλίου 2004, C-359/01 P, British Sugar κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-4933, σκέψη 47, και της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψη 244).

41 Ωστόσο, όπως επανειλημμένα έχει κρίνει το Δικαστήριο, η υποχρέωση του Πρωτοδικείου να αιτιολογεί τις αποφάσεις του δεν μπορεί να ερμηνεύεται ως συνεπαγόμενη την υποχρέωσή του να απαντά λεπτομερώς σε κάθε προβαλλόμενο επιχείρημα, ιδίως αν πρόκειται για επιχειρήματα που δεν είναι αρκούντως σαφή και ακριβή και δεν στηρίζονται σε πρόσφορα αποδεικτικά στοιχεία (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 6ης Μαρτίου 2001, C-274/99 P, Connolly κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-1611, σκέψη 121· της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, C-197/99 P, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-8461, σκέψη 81· Technische Glaswerke Ilmenau κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 90, καθώς και FIAMM και FIAMM Technologies κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 91).

42 Εν προκειμένω, όπως τονίσθηκε στη σκέψη 37 της παρούσας αποφάσεως, τα επιχειρήματα σχετικά με το νομικό καθεστώς του ΑΕΕ προβλήθηκαν στο πλαίσιο του λόγου που αφορά την παραβίαση της αρχής της ισότητας, όπως παρατίθεται στο άρθρο 141 ΕΚ.

43 Πάντως, δεν αμφισβητείται ότι το Πρωτοδικείο απάντησε στο επιχείρημα που αφορά την παράβαση του άρθρου 141 ΕΚ στη σκέψη 29 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κρίνοντας ότι η απόφαση ΑΕΕ δεν διακρίνει μεταξύ ΑΕΕ ανδρών και ΑΕΕ γυναικών και ότι, ως εκ τούτου, η εφαρμογή της αποφάσεως αυτής δεν μπορεί να αποτελέσει αιτία εισαγωγής διακρίσεως λόγω φύλου.

44 Υπό τις συνθήκες αυτές, το ζήτημα σχετικά με το νομικό καθεστώς του ΑΕΕ, και, κατά συνέπεια, η δυνατότητα χαρακτηρισμού της καταβληθείσας αποζημίωσης ως αμοιβής, δεν ήταν αποφασιστικής σημασίας.

45 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο έκρινε ως εκ περισσού, με τη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, επίσης και εν πάση περιπτώσει, οι επίμαχες αποζημιώσεις δεν αποτελούν αμοιβή.

46 Το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει επομένως να απορριφθεί ως αβάσιμο.

β) Επί του δευτέρου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

i) Επιχειρήματα των διαδίκων

47 Με το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως και ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, αποφαινόμενο, στη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, «[ε]πίσης και εν πάση περιπτώσει, όπως εξάλλου και η προσφεύγουσα έχει αναγνωρίσει κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι επίμαχες αποζημιώσεις δεν συνιστούν αμοιβή».

48 Πρώτον, η αναιρεσείουσα εξέφρασε μία λιγότερο απόλυτη άποψη, επισημαίνοντας ότι, μολονότι το περιεχόμενο του άρθρου 17, παράγραφος 9, της αποφάσεως C(2006) 2033 προβλέπει ότι οι αποζημιώσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν ως αμοιβή, δεν μπορεί ωστόσο να αποκλεισθεί ότι, έστω και εν μέρει, έχουν την ίδια φύση.

49 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι οι αποζημιώσεις δεν έχουν την ίδια φύση με τις αμοιβές, και τούτο χωρίς να προβεί σε εμπεριστατωμένη ανάλυση και χωρίς να

λάβει υπόψη άλλες νομοθετικές διατάξεις, όπως το άρθρο 141, παράγραφος 2, ΕΚ, το άρθρο 63, παράγραφος 3 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή το άρθρο 19 του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

50 Η Επιτροπή προβάλλει, πρώτον, ότι το θέμα των δηλώσεων της αναιρεσείουσας κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση αποτελεί πραγματικό γεγονός το οποίο δεν μπορεί να αμφισβητηθεί στο πλαίσιο αναιρετικής δίκης, εκτός αν προβληθεί ισχυρισμός περί παραμόρφωσης των πραγματικών περιστατικών. Πάντως, τέτοια παραμόρφωση ούτε προβλήθηκε ούτε αποδείχθηκε, δεδομένου ότι το επιχείρημα περί ελλιπούς χαρακτήρα των διαπιστώσεων της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν είχε τέτοιο περιεχόμενο.

51 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα αναγνώρισε ρητώς, στο σημείο 77 της αιτήσεώς της αναιρέσεως, ότι προέβη στη δήλωση που αναφέρεται στη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως σύμφωνα με την οποία δέχθηκε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι οι επίμαχες αποζημιώσεις δεν συνιστούν αμοιβή. Τα συναφή επιχειρήματα της αναιρεσείουσας αποδεικνύουν ότι δεν προσέδωσε τη δέουσα βαρύτητα σε όσα παραδέχθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου και προέβαλε τα λοιπά σχόλιά της ως απλές υποθέσεις.

ii) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

52 Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, οι αιτιάσεις κατά αιτιολογίας η οποία ως εκ περισσού παρατίθεται στο σκεπτικό μιας αποφάσεως του Πρωτοδικείου δεν μπορούν να επιφέρουν την αναίρεση της αποφάσεως αυτής και κατά συνέπεια είναι αλυσιτελείς (απόφαση Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 148, καθώς και διατάξεις της 23ης Φεβρουαρίου 2006, C-171/05 P, Piau κατά Επιτροπής, σκέψη 86, και της 9ης Μαρτίου 2007, C-188/06 P, Schneider Electric κατά Επιτροπής, σκέψη 64).

53 Πάντως, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 45 της παρούσας αποφάσεως, το Πρωτοδικείο προέβη, στη σκέψη 30 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στην αμφισβητούμενη από την αναιρεσείουσα διαπίστωση ως εκ περισσού σε σχέση με όσα έκρινε στη σκέψη 29 της εν λόγω αποφάσεως. Τούτο προκύπτει επίσης από τη χρησιμοποίηση, στην αρχή της εν λόγω σκέψης 30, της λέξης «επιπλέον».

54 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως στρέφεται κατά αιτιολογίας η οποία παρατίθεται ως εκ περισσού στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και, ως εκ τούτου, ακόμη και αν είναι βάσιμο, δεν μπορεί να επιφέρει την αναίρεση της εν λόγω αποφάσεως.

55 Συνεπώς, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.

γ) Επί του τρίτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

i) Επιχειρήματα των διαδίκων

56 Με το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως η αναιρεσείουσα προσάπτει, αφενός, στο Πρωτοδικείο ότι εξέτασε την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως λόγω φύλου, ενώ η ίδια δεν επικαλέσθηκε μια τέτοια διάκριση, αλλά θέλησε να αποδείξει, επικαλούμενη το σύνολο των εφαρμοστέων διατάξεων, την ύπαρξη μιας γενικής αρχής του κοινοτικού δικαίου κατά την οποία για την παροχή όμοιας εργασίας οφείλεται ίση αμοιβή.

57 Αφετέρου, η ερμηνεία που υιοθέτησε το Πρωτοδικείο εισάγει διάκριση σε σχέση με τη νόμιμη οικογένεια, διότι καλύπτει μόνον τους έγγαμους και όχι αυτούς που ζουν υπό καθεστώς ελεύθερης συμβίωσης, οποιοσδήποτε και αν είναι ο διαχρονικός βαθμός σταθερότητας.

58 Πάντως, πρώτον, η οικογενειακή κατάσταση δεν αρκεί για να δικαιολογήσει τη διαφορετική μεταχείριση. Πρέπει, αντιθέτως, να ληφθεί υπόψη η πραγματική κατάσταση κάθε ζεύγους, κατάσταση που είναι η ίδια για τους έγγαμους και για όσους ζουν υπό καθεστώς ελεύθερης συμβίωσης, εφόσον και στις δύο περιπτώσεις υπάρχει αμοιβαία και αλληλέγγυα οικονομική στήριξη καθώς και ίση συμμετοχή στα έξοδα της συμβίωσης.

59 Δεύτερον, υπάρχει σήμερα στις νομοθεσίες διαφόρων κρατών μελών μία ισχυρή τάση εξομοίωσης του καθεστώτος ελεύθερης συμβίωσης με τον γάμο. Επομένως, η νομολογία του Δικαστηρίου, η οποία δεν δέχεται την ισότητα μεταξύ γάμου και ελεύθερης συμβίωσης πρέπει να επανεξεταστεί, τουλάχιστον όσον αφορά την εργασία, υπό το πρίσμα των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, ιδίως του άρθρου 15, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και λαμβάνοντας υπόψη τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ) που αναγνωρίζει την προστασία της οικογενειακής ζωής, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 8 της Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), και για τις οικογένειες υπό καθεστώς ελεύθερης συμβίωσης.

60 Τρίτον, ο εισάγων διακρίσεις χαρακτήρας της διαφοροποίησης των αμοιβών με βάση την οικογενειακή κατάσταση προκύπτει από το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν μειώνει το επίδομα όταν ο ΑΕΕ συνάπτει γάμο με κάτοικο Βρυξελλών μετά την ανάληψη των καθηκόντων του ή όταν ο σύζυγος του ΑΕΕ, μετά την απόσπαση του τελευταίου, μεταφέρει τον τόπο κατοικίας του στις Βρυξέλλες.

61 Τέλος, τέταρτον, η αναιρεσείουσα επιχειρεί να αποδείξει την έλλειψη συνοχής της απόψεως που προέβαλε η Επιτροπή ενώπιον του Πρωτοδικείου, στον βαθμό που το εν λόγω όργανο ισχυρίσθηκε ότι η οικογενειακή κατάσταση του ΑΕΕ ήταν το μόνο πραγματικό και συγκεκριμένο κριτήριο που μπορούσε να ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση του ύψους της καταβλητέας ημερήσιας αποζημίωσης, εφόσον η εξέταση συγκεκριμένων καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ελεύθερης συμβίωσης, θα ερχόταν σε αντίθεση με την αρχή της απλοποίησης, αλλά, συγχρόνως, η Επιτροπή ισχυρίσθηκε επίσης, κατά τρόπο εμφαίνοντα έλλειψη συνέπειας σε σχέση με την εν λόγω αρχή της απλοποίησης, ότι η αναιρεσείουσα έπρεπε να προσβάλει όλες τις μηνιαίες καταβολές.

62 Κατά την Επιτροπή, ορθώς παρατήρησε το Πρωτοδικείο, απαντώντας στην αναφορά της αναιρεσείουσας στο άρθρο 141 ΕΚ, ότι από την ανάλυση της αποφάσεως ΑΕΕ δεν προέκυψε καμία διάκριση λόγω φύλου.

63 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το επιχείρημα σχετικά με την υποτιθέμενη ισοδυναμία μεταξύ γάμου και ελεύθερης συμβίωσης προβλήθηκε για πρώτη φορά με την αίτηση αναιρέσεως και πρέπει ως εκ τούτου να κηρυχθεί απαράδεκτο.

64 Εξάλλου, μολονότι η σημασία της αρχής της ίσης αμοιβής για ισοδύναμη παροχή εργασίας πρέπει προφανώς να αναγνωρισθεί, η αρχή αυτή δεν έχει σημασία εν προκειμένω και δεν έχει παραβιαστεί από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Εν πάση περιπτώσει, η εξομοίωση του γάμου και της ελεύθερης συμβίωσης στο πλαίσιο του συστήματος των αποζημιώσεων που καταβάλλονται στους ΑΕΕ θα είχε ως μόνο αποτέλεσμα να επεκταθεί και στους ΑΕΕ που ζουν υπό καθεστώς ελεύθερης συμβίωσης το τεκμήριο βάσει του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ, κατά το οποίο ο ΑΕΕ αντιμετωπίζει λιγότερο σημαντικά προβλήματα όταν έχει συνάψει γάμο με πρόσωπο που κατοικεί στον τόπο απόσπασης, και, ως εκ τούτου, λαμβάνει μειωμένη αποζημίωση.

65 Εξάλλου, το γεγονός ότι ορισμένες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου εξομοιώνουν τον γάμο με το καθεστώς της ελεύθερης συμβίωσης δεν συνεπάγεται καμία γενική υποχρέωση εξομοίωσης, κυρίως όταν οι λόγοι της εξομοίωσης αυτής στις εν λόγω διατάξεις, ιδίως, η προστασία της οικογενειακής ζωής, δεν έχουν σχέση με τη βάση της αποζημίωσης του άρθρου 17 της αποφάσεως ΑΕΕ.

66 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι όταν ένα σύστημα βασίζεται σε συγκεκριμένα και σαφή κριτήρια, τα οποία εφαρμόζονται αντικειμενικά, η ύπαρξη οριακών καταστάσεων είναι αποδεκτή στον βαθμό που μπορεί να γίνει επίκληση σημαντικότερων στοιχείων, όπως η αποτελεσματική χρήση των πόρων της Κοινότητας και, εν προκειμένω, η ελάφρυνση του γραφειοκρατικού φορτίου της Επιτροπής όσον αφορά τους προσωρινώς αποσπασθέντες από τις εθνικές διοικήσεις.

ii) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

67 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά την εξέταση της υπάρξεως ή μη διακρίσεως λόγω φύλου, αρκεί η παρατήρηση ότι, όπως προκύπτει και από το σημείο 22 της πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προέβαλε ρητώς ενώπιον του Πρωτοδικείου την παράβαση του άρθρου 141 ΕΚ. Πάντως, η διάταξη αυτή αποτελεί ειδική έκφραση της γενικής αρχής της ισότητας των φύλων (βλ. απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2007, C-227/04 P, Lindorfer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-6767, σκέψη 50).

68 Επομένως, ορθώς εξέτασε το Πρωτοδικείο αν η εφαρμογή της αποφάσεως ΑΕΕ μπορεί να υπήρξε η αιτία εισαγωγής διακρίσεως λόγω φύλου.

69 Όσον αφορά, στη συνέχεια, το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι η ερμηνεία του Πρωτοδικείου εισάγει διάκριση σε βάρος της νόμιμης οικογένειας σε σχέση με τις οικογένειες υπό καθεστώς ελεύθερης συμβίωσης, πρέπει να θεωρηθεί παραδεκτό. Συγκεκριμένα, αφενός, όπως προκύπτει από το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε πρωτοδίκως, ιδίως από το σημείο του 33, η αναιρεσείουσα προέβαλε πράγματι τη σύγκριση μεταξύ των νόμιμων ενώσεων, όπως ο γάμος, και της ελεύθερης συμβίωσης και, αφετέρου, το Πρωτοδικείο έλαβε ρητώς θέση επί του θέματος αυτού με τη σκέψη 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

70 Συναφώς, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισης ή της μη εισαγωγής διακρίσεων απαιτεί να μην αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις κατά τρόπο διαφορετικό και να μην αντιμετωπίζονται διαφορετικές καταστάσεις καθ' όμοιο τρόπο, εκτός αν η διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικώς (αποφάσεις της 10ης Ιανουαρίου 2006, C-344/04, IATA και ELFAA, Συλλογή 2006, σ. I-403, σκέψη 95· της 12ης Σεπτεμβρίου 2006, C-300/04, Eman και Sevinger, Συλλογή 2006, σ. I-8055, σκέψη 57, καθώς και Lindorfer κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 63).

71 Το Πρωτοδικείο, καταλήγοντας, στη σκέψη 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι δεν υπήρξε δυσμενής διάκριση μεταξύ της αναιρεσείουσας, που ήταν συζευγμένη κατά τη στιγμή της αίτησης απόσπασης, και ενός μη συζευγμένου ΑΕΕ, στον βαθμό που οι οικογενειακές τους καταστάσεις είναι διαφορετικές, επικύρωσε, εμμέσως το κριτήριο της οικογενειακής κατάστασης ως ένα από τα ορθά και κατάλληλα κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους της καταβαλλόμενης ημερήσιας αποζημίωσης.

72 Πάντως, πρέπει να τονιστεί ότι ο καθορισμός των προϋποθέσεων της χορήγησης των αποζημιώσεων στους ΑΕΕ εμπίπτει στην άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της Επιτροπής. Επίσης, η αρχή της απαγορεύσεως διακρίσεων ή της ίσης μεταχείρισης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνο στην περίπτωση που το άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ περιέχει μία αυθαίρετη ή προδήλως απρόσφορη διαφοροποίηση σε σχέση με τον στόχο της διάταξης αυτής.

73 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η αποζημίωση καταβάλλεται από την Επιτροπή, όπως εξηγεί η ίδια, για να αντισταθμίσει τα προβλήματα και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε ο ΑΕΕ λόγω της απομάκρυνσης από την κατοικία του. Το άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ στηρίζεται σε ένα τεκμήριο σύμφωνα με το οποίο ο ΑΕΕ αντιμετωπίζει μικρότερα προβλήματα όταν ο σύζυγός του διαμένει, κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης απόσπασης, στον τόπο της απόσπασης.

74 Η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί αυτό καθαυτό το κριτήριο, αλλά θεωρεί ότι η οικογενειακή κατάσταση δεν είναι το μοναδικό λυσιτελές και κατάλληλο κριτήριο που μπορεί να ληφθεί υπόψη συναφώς και ότι η συγκατοίκηση μπορεί να θέσει τα μέλη ενός ζεύγους που συμβιώνει ελεύθερα στην ίδια κατάσταση με αυτήν των εγγάμων.

75 Πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι, μολονότι, από ορισμένες απόψεις, η ελεύθερη συμβίωση και οι νόμιμες ενώσεις, όπως ο γάμος, μπορούν να παρουσιάζουν ομοιότητες, ωστόσο, οι ομοιότητες αυτές δεν συνεπάγονται αναγκαστικά εξομοίωση αυτών των δύο ειδών ένωσης.

76 Υπό τις συνθήκες αυτές, η επιλογή της χρήσης του κριτηρίου της οικογενειακής κατάστασης δεν φαίνεται αυθαίρετη ή προδήλως ακατάλληλη σε σχέση με τον στόχο της μείωσης των καταβαλλόμενων προς τους ΑΕΕ αποζημιώσεων, όταν αυτοί βρεθούν σε καταστάσεις στις οποίες μπορεί να υποτεθεί ότι υφίστανται, λόγω της οικογενειακής κατάστασής τους, λιγότερα έξοδα και προβλήματα.

77 Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι η αναιρεσείουσα ούτε ισχυρίσθηκε, ενώπιον του Πρωτοδικείου ή του Δικαστηρίου, διαφορετική μεταχείριση των εγγάμων σε σχέση με τους συμβιούντες στο πλαίσιο καταχωρισμένης σχέσης συμβίωσης ούτε ανέφερε την πρακτική της Επιτροπής στο θέμα αυτό.

78 Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο, επιλέγοντας το κριτήριο της οικογενειακής κατάστασης και θεωρώντας, στη σκέψη 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αναιρεσείουσα, κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης απόσπασης, δεν υπέστη διάκριση σε βάρος της σε σχέση με τον άγαμο ΑΕΕ, στον βαθμό που η νομική της κατάσταση ως έγγαμης ήταν διαφορετική από την κατάσταση του άγαμου, δεν εισήγαγε διάκριση σε βάρος των μη συζευγμένων που ζουν υπό καθεστώς ελεύθερης συμβίωσης.

79 Επομένως, το επιχείρημα αυτό της αναιρεσείουσας πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

80 Η επίκληση από την αναιρεσείουσα διαφόρων περιπτώσεων στις οποίες η αποζημίωση δεν μειώνεται κατόπιν μεταγενέστερων αλλαγών στην κατάσταση ενός ΑΕΕ δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση αυτή την εκτίμηση.

81 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, ακόμη και αν η καθιέρωση γενικής και αφηρημένης ρυθμίσεως καταλήγει, σε οριακές καταστάσεις, σε τυχαία άτοπα, δεν μπορεί να κατηγορηθεί ο νομοθέτης ότι κατέφυγε στη δημιουργία κατηγοριών, εφόσον η εν λόγω ρύθμιση δεν εισάγει από τη φύση της διακρίσεις εν όψει του επιδιωκομένου σκοπού (απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 1980, 147/79, Hochstrass κατά Δικαστηρίου, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 191, σ. 3005, σκέψη 14). Το ίδιο συμπέρασμα επιβάλλεται κατά μείζονα λόγο στις περιπτώσεις που οι οριακές αυτές καταστάσεις παρέχουν κατά περίπτωση πλεονεκτήματα.

82 Η αναφορά της αναιρεσείουσας στις διατάξεις του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είναι προς τούτο αλυσιτελής.

83 Αφενός, το Δικαστήριο έχει υπενθυμίσει ότι οι ΑΕΕ που απασχολούνται ευκαιριακά στην Επιτροπή δεν υπάγονται στον Κανονισμό Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (βλ., επίσης, απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2008, C-211/06 P, Adam κατά Επιτροπής, σκέψη 52).

84 Αφετέρου, η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε γιατί η ερμηνεία του Πρωτοδικείου παραβιάζει την αρχή της προστασίας της οικογενειακής ζωής, όπως αυτή διασφαλίζεται από τη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

85 Τέλος, τα επιχειρήματα με τα οποία η αναιρεσείουσα επικρίνει την άποψη που προέβαλε η Επιτροπή ενώπιον του Πρωτοδικείου είναι απαράδεκτα. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα άρθρα 225 ΕΚ και 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως κατά των αποφάσεων του Πρωτοδικείου περιορίζεται σε νομικά ζητήματα και πρέπει να στηρίζεται σε λόγους που αφορούν αναρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, διαδικαστικές πλημμέλειες κατά την ενώπιόν του διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος ή παραβίαση του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο (βλ., μεταξύ άλλων, διάταξη του Δικαστηρίου της 10ης Μαΐου 2001, C-345/00 P, FNAB κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-3811, σκέψη 28 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

86 Όμως, η αναιρεσείουσα, αμφισβητώντας την άποψη που προέβαλε η Επιτροπή ενώπιον του Πρωτοδικείου, αποσκοπεί απλώς στην επανεξέταση του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου που κατατέθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου, πράγμα που δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 4ης Ιουλίου 2000, C-352/98 P, Bergaderm και Goupil κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. I-5291, σκέψη 35).

87 Το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει, επομένως, να απορριφθεί ως εν μέρει αβάσιμο και εν μέρει απαράδεκτο.

δ) Επί του τετάρτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως

i) Επιχειρήματα των διαδίκων

88 Με το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, που προβάλλεται επικουρικώς, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι περιορίστηκε να υπογραμμίσει, στη σκέψη 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία της δικογραφίας, η αναιρεσείουσα παρέμεινε συζευγμένη καθ' όλη τη διάρκεια της απόσπασής της, ενώ είχε συμπεράνει ότι οι αποζημιώσεις πρέπει να της καταβληθούν στο ακέραιο από 2ας Φεβρουαρίου 2005, ημερομηνία που έλαβε χώρα η διάσταση, ή, επικουρικώς, από 4ης Ιουλίου 2005, ημερομηνία της καταθέσεως της αιτήσεως διαζυγίου. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πάσχει, επομένως, από ελλιπή αιτιολογία, διότι δεν προκύπτει με σαφήνεια η λογική και νομική συλλογιστική που ακολούθησε το Πρωτοδικείο.

89 Επιπλέον, η αναγκαιότητα, για τους σκοπούς του καθορισμού του ύψους των οφειλόμενων αποζημιώσεων, αναφοράς στην κατάσταση του ΑΕΕ όπως αυτή υφίστατο κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης απόσπασης, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ενδεχόμενες μεταγενέστερες μεταβολές, δεν επιβεβαιώνεται από το γράμμα των εφαρμοστέων διατάξεων.

90 Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι η άποψη της Επιτροπής είναι πλήρης αντιφάσεων, στο μέτρο που η πρότασή της προς την αναιρεσείουσα να προσβάλει με προσφυγή όλες τις μηνιαίες καταβολές στερείται πλήρως συνοχής διότι αντιφάσκει με την αρχή της απλοποίησης. Επιπλέον, η άποψη της Επιτροπής, ότι δεν πρέπει να γίνεται συνεχής έλεγχος της κατάστασης των ΑΕΕ, αποδυναμώνεται από το γεγονός, το οποίο δέχεται η ίδια, ότι οι περιπτώσεις που χρήζουν επανεξέτασης είναι σπάνιες.

91 Η Επιτροπή απαντά ότι το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου είναι εν μέρει απαράδεκτο και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμο.

92 Πρώτον, καμία πρόσθετη αιτιολογία δεν ήταν απαραίτητη για ένα απολύτως αδιαμφισβήτητο στοιχείο, για το ότι, δηλαδή, δεν επήλθε καμία μεταβολή της νομικής κατάστασης της αναιρεσείουσας κατά την περίοδο της απόσπασής της, δεδομένου ότι το πραγματικό αυτό στοιχείο χρησιμοποιήθηκε, εν πάση περιπτώσει, για να στηρίξει απλώς τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου για το γεγονός ότι δεν υπήρξε διάκριση σε βάρος της αναιρεσείουσας σε σχέση με έναν άγαμο ΑΕΕ, διότι αυτή ήταν έγγαμη και η οικογενειακή κατάσταση μιας έγγαμης είναι διαφορετική από την κατάσταση μιας άγαμης.

93 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα, επικαλούμενη μη υφιστάμενη εν προκειμένω ελλιπή αιτιολογία, αποσκοπεί στην πραγματικότητα στο να επανεξετάσει απλώς το Δικαστήριο τους ισχυρισμούς της, τους οποίους είχε προβάλει πρωτοδίκως και απορρίφθηκαν, ως προς την αναγκαιότητα να ληφθούν υπόψη οι μεταβολές της προσωπικής κατάστασης του ΑΕΕ που επήλθαν κατά την περίοδο της απόσπασής του.

94 Τρίτον, και εν πάση περιπτώσει, το άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ επιβάλλει να εξακριβωθεί αν συντρέχει η προϋπόθεση της μείωσης των αποζημιώσεων κατά τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση απόσπασης στην Επιτροπή.

ii) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

95 Πρέπει, πρώτον, να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ, για τους σκοπούς του καθορισμού του τόπου διαμονής του ΑΕΕ, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο τόπος διαμονής του κατά τη στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση απόσπασης.

96 Επομένως, το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι η άποψη του Πρωτοδικείου, κατά την οποία ο μηχανισμός του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως

ΑΕΕ έχει άπαξ εφαρμογή σε κάθε ΑΕΕ και ότι η στιγμή της υποβολής της αίτησης απόσπασης αποτελεί το κατάλληλο σημείο εκτίμησης για τους σκοπούς του καθορισμού του τόπου διαμονής δεν βρίσκει κανένα έρεισμα στη διατύπωση της αποφάσεως ΑΕΕ, αντικρούεται από το ίδιο το γράμμα του εν λόγω άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄.

97 Δεύτερον, οι αιτιάσεις σχετικά με την παραβίαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως του Πρωτοδικείου πρέπει επίσης να απορριφθούν. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι ορθώς διαπίστωσε το Πρωτοδικείο ότι η εκτίμηση της κατάστασης του ΑΕΕ πραγματοποιείται άπαξ κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης απόσπασης, η διαπίστωση αυτή απαντά επαρκώς κατά νόμο στο επιχείρημα της αναιρεσείουσας κατά το οποίο η αποζημίωση έπρεπε να της καταβάλλεται στο ακέραιο από τη στιγμή της έναρξης της διάστασης ή της κατάθεσης της αγωγής διαζυγίου. Οι μεταβολές αυτές της νομικής κατάστασης της αναιρεσείουσας δεν ασκούν, επομένως, επιρροή.

98 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο ως εκ περισσού ανέφερε ότι η αναιρεσείουσα παρέμεινε συζευγμένη καθ' όλη τη διάρκεια της απόσπασής της. Πάντως, όπως υπενθυμίστηκε με τη σκέψη 52 της παρούσας αποφάσεως, οι αιτιάσεις κατά αιτιολογίας η οποία ως εκ περισσού παρατίθεται σε απόφαση του Πρωτοδικείου δεν μπορούν να επιφέρουν την αναίρεση της αποφάσεως αυτής και είναι επομένως αλυσιτελείς.

99 Όσον αφορά, τρίτον, τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας με τα οποία επιχειρεί να αποδείξει την έλλειψη συνεκτικότητας της θέσης της Επιτροπής, αρκεί η διαπίστωση ότι η αναιρεσείουσα αποσκοπεί απλώς στην επανεξέταση του δικογράφου της προσφυγής της που είχε καταθέσει ενώπιον του Πρωτοδικείου, γεγονός που δεν εμπίπτει, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 85 και 86 της παρούσας αποφάσεως, στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως.

100 Κατά συνέπεια το τέταρτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει αβάσιμο και εν μέρει απαράδεκτο.

3. Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, που αντλείται από πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Πρωτοδικείο απορρίπτοντας την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

101 Η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι το Πρωτοδικείο, απορρίπτοντας ως απαράδεκτη την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, κατά την έννοια του άρθρου 241 ΕΚ, του άρθρου 20, παράγραφος 3, στοιχείο β΄, της αποφάσεως ΑΕΕ, δεν αιτιολόγησε επαρκώς την απόφασή του, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα εξέθεσε λεπτομερώς και κατά τρόπο αμέσως κατανοητό τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που προέβαλε προς στήριξη της αίτησής της. Η αναιρεσείουσα τόνισε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Πρωτοδικείου ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας προστίθεται στους λόγους που στηρίζουν την προβληθείσα αιτίαση περί άνισης μεταχείρισης. Επομένως, η υπόμνηση του άρθρου 241 ΕΚ αποσκοπούσε σαφώς στην έκδοση αποφάσεως επί των ζητημάτων που τέθηκαν, ακόμη και στην περίπτωση εκπροθέσμως ασκηθείσας προσφυγής.

102 Η Επιτροπή προβάλλει ότι η απόρριψη της ένστασης ελλείψεως νομιμότητας με τις σκέψεις 35 έως 37 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως είναι δεόντως αιτιολογημένη.

β) Εκτίμηση του Δικαστηρίου

103 Σύμφωνα με τον τίτλο του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, όπως αυτός παρουσιάζεται στα υπομνήματα της αναιρεσείουσας, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι παραβίασε την υποχρέωση αιτιολογήσεως, απορρίπτοντας την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας βάσει του άρθρου 241 ΕΚ. Ωστόσο, όπως προκύπτει από τα σημεία 123 έως 125 του δικογράφου της προσφυγής, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί στην πραγματικότητα το βάσιμο της απόρριψης αυτής. Η αναιρεσείουσα εκτιμά ότι,

αντίθετα προς όσα έκρινε το Πρωτοδικείο, το δικόγραφο της προσφυγής της ήταν σύμφωνο με τους κανόνες περί παραδεκτού που αναφέρονται στη σκέψη 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

104 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι το Πρωτοδικείο οφείλει να απορρίπτει ως απαράδεκτο ένα αίτημα της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιόν του όταν τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται αυτό το αίτημα δεν προκύπτουν κατά τρόπο εύλογο και κατανοητό από το ίδιο το κείμενο του δικογράφου της προσφυγής, δεδομένου ότι η έλλειψη των στοιχείων αυτών στο δικόγραφο της προσφυγής δεν μπορεί να θεραπευθεί με την παρουσίασή τους κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση (βλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2006, C-214/05 P, Rossi κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2006, σ. I-7057, σκέψη 37).

105 Εν προκειμένω, στη σκέψη 36 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η αναιρεσείουσα περιορίστηκε στο να παραθέσει με τα υπομνήματά της τον λόγο αναιρέσεως που βασίζεται στην ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κατά τρόπο πολύ αόριστο, χωρίς να προσδιορίζει σε τι ακριβώς συνίσταται η προβαλλόμενη παραβίαση της αρχής της ισότητας.

106 Πάντως, η αναιρεσείουσα δεν προέβαλε ενώπιον του Δικαστηρίου κανένα επιχείρημα ικανό να αποδείξει ότι, αντίθετα προς όσα έκρινε το Πρωτοδικείο, το δικόγραφο της προσφυγής που κατέθεσε ενώπιόν του περιείχε επακριβή πραγματικά και νομικά στοιχεία που να στηρίζουν την προβληθείσα ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, δεδομένου ότι ο ισχυρισμός που προβλήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου, σύμφωνα με τον οποίο τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που στηρίζουν τον πρώτο λόγο αναιρέσεως στηρίζουν και την ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, δεν είναι λυσιτελής συναφώς, όπως προκύπτει από την υπομνησθείσα στη σκέψη 104 της παρούσας αποφάσεως νομολογία.

107 Επομένως, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε καμία πλάνη περί το δίκαιο και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Β — *Επί του τμήματος της αναιρέσεως που αφορά την καταδίκη στα δικαστικά έξοδα*

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

108 Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο, καταδικάζοντάς την στα έξοδα της Επιτροπής, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο και σε παράβαση λόγω ελλιπούς αιτιολογίας. Συγκεκριμένα, αφενός, δεδομένου ότι ο ΑΕΕ πρέπει να θεωρηθεί ως υπάλληλος της Επιτροπής, η γενική διάταξη του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου δεν είχε εφαρμογή εν προκειμένω και, αφετέρου, μολονότι το ζήτημα αυτό προβλήθηκε ρητώς, το Πρωτοδικείο δεν εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους η νομική κατάσταση του ΑΕΕ δεν είναι όμοια ή δεν εξομοιούται με την κατάσταση των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού.

109 Επιπλέον, το καινοφανές και η νομική περιπλοκότητα των υπό εξέταση ζητημάτων, καθώς και η σταθερή συμπεριφορά που υιοθέτησε η Επιτροπή, συνιστούν εξαιρετικούς λόγους που έπρεπε να οδηγήσουν το Πρωτοδικείο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 87, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του, να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά της έξοδα.

110 Η Επιτροπή προβάλλει ότι, εφόσον η αναιρεσείουσα ήταν ΑΕΕ, η κατάσταση της οποίας είναι σαφώς διαφορετική από αυτήν των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Επιτροπής, η διαφορά εμπίπτει στο άρθρο 230 ΕΚ και, ως εκ τούτου, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις που διέπουν τα δικαστικά έξοδα στις υποθέσεις των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού της Επιτροπής. Επιπλέον, στην εν λόγω διαφορά δεν προέκυψε κανένας εξαιρετικός λόγος βάσει του οποίου το Πρωτοδικείο θα μπορούσε να κατανείμει ή να συμφηφίσει τα έξοδα.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

111 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, δυνάμει του άρθρου 58, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, «αναίρεση δεν χωρεί αποκλειστικά για τον καταλογισμό και το ύψος της δικαστικής δαπάνης». Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, εφόσον όλοι οι άλλοι λόγοι μιας αιτήσεως αναιρέσεως απορρίφθηκαν, το αίτημα σχετικά με φερόμενη παρατυπία της αποφάσεως του Πρωτοδικείου περί της δικαστικής δαπάνης πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο κατ' εφαρμογήν της εν λόγω διατάξεως (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 14ης Σεπτεμβρίου 1995, C-396/93 P, Henrichs κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. I-2611, σκέψεις 65 και 66· της 12ης Ιουλίου 2001, C-302/99 P και C-308/99 P, Επιτροπή και Γαλλία κατά TF1, Συλλογή 2001, σ. I-5603, σκέψη 31, καθώς και της 26ης Μαΐου 2005, C-301/02 P, Tralli κατά BCE, Συλλογή 2005, σ. I-4071, σκέψη 88).

112 Κατά συνέπεια, στον βαθμό που όλοι οι άλλοι λόγοι της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε η αναιρεσείουσα απορρίφθηκαν, ο τελευταίος λόγος που αφορά την κατανομή των δικαστικών εξόδων πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτος.

VI — Επί των δικαστικών εξόδων

113 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται στη διαδικασία αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της C. Gualtieri στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

2) Καταδικάζει την C. Gualtieri στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)